Udenfor Dagsordenen har Erhvervsministeren Ordet for at fremsætte det nu anmeldte Lovforslag.

Erhvervsministeren *(Stauning)*: Det vil erindres, at vi i Sommersamlingen beskæftigede os med Spørgsmaalet om Foranstaltninger mod Kronens Fald, og at der i det høje Folketing ogsaa blev vedtaget et Forslag til Lov om saadanne Foranstaltninger, og at dette derefter oversendtes til Landstinget, hvor det imidlertid blev forkastet, idet et Flertal af Landstinget, uden at forsøge ved Ændringer at omdanne det foreliggende Forslag, forkastede det og dermed afskar Muligheden for, at noget kunde gennemføres. Da dette var sket, besluttede Ministeriet at foranstalte udpeget et saakaldt Valutaraad, hvis Opgave skulde være dels at staa til Raadighed med Raad og Vejledning, hvis det under den fortsatte Sommertid, hvor Rigsdagen ikke var samlet, maatte vise sig, at der indtraadte saadanne Tilstande i Valutaforholdene, at hurtig Indskriden kunde være nødvendig, dels at overveje, paa hvilken Maade man eventuelt kunde tænke sig Foranstaltninger gennemført til Fremme af det Formaal at standse Faldet af den danske Krone.

Dette Valutaraad samledes i Juli Maaned og bestod af Repræsentanter for Hovedorganisationerne for Erhvervslivet og for Arbejderklassen og Repræsentanter fra de fire store politiske Partier, fra Nationalbanken, fra Valutacentralens Bestyrelse og fra Egaliseringsfondens Bestyrelse. Det var altsaa en Repræsentation for de Sider dels af Erhvervslivet og dels af Valutamarkedet, som maatte siges at være særdeles kvalificerede til en Raadslagning om, hvorvidt noget kunde og burde iværksættes med Valutastabilisering eller deslige for Øje. Raadets Forhandling har strakt sig over Tiden altsaa fra Juli Maaned til Begyndelsen af November. Den 5. November vil det være bekendt, at Raadet ved en offentlig Meddelelse tilkendegav, at det havde endt sine Overvejelser, og ved denne Afslutning udsendtes som bekendt en Beslutning fra Valutaraadet, hvori visse Retningslinier angaves, og hvor man opfordrede til Tilendebringelse af de Forhandlinger, som var paabegyndt mellem Ministeriet og Nationalbanken, Forhandlinger, hvis første Del altsaa var kendt af Valutaraadet, idet der var afgivet et udførligt Referat om Indholdet af de Genstande, der havde været til Forhandling mellem Nationalbankens Repræsentanter og Ministeriet. En Afslutning af den Forhandling, saaledes som Valutaraadet ønskede, er nu sket, og Resultatet er det Lovforslag, som nu foreligger, og som repræsenterer det samlede Resultat af de Overvejelser, der fandt Sted i Valutaraadet, og de Forhandlinger, der har fundet Sted mellem Repræsentanter for Ministeriet og Nationalbankens Direktion.

Med Hensyn til selve Sagen, Valutaforholdene, maa jeg mene, at det, at Valutamisèren har faaet Lov til at udvikle sig i Frihed i saa lang Tid — de Foranstaltninger, der blev iværksat, var jo een Gang den saakaldte Egaliseringsfond, uden mere end selve Fonden, og en anden Gang Valutacentralens Oprettelse, ogsaa uden sideløbende Foranstaltninger —, gør, at vi er kommet ind i Forhold, under hvilke vi ikke kan vente ved pludselige og hurtige Foranstaltninger med eet Slag at ændre den Tilstand, under hvilken Kronen er faldet og nu og da har været udsat for meget stærke Svingninger, ogsaa i nedadgaaende Retning. En forsigtig og langsomt virkende Kur maa sikkert under disse Forhold anses for det eneste forsvarlige. Det kan ikke nytte, at man kan henvise til Lande, hvor man har ment at kunne gaa frem paa anden Maade. Man har i disse Lande begyndt paa et helt andet Tidspunkt og under helt andre Vilkaar end dem, under hvilke Danmark nu kunde begynde saadanne Foranstaltninger. Og det, som vilde staa til Raadighed, hvis man ikke fra Lovgivningsmagtens Side mente at burde medvirke, var en Fremgangsmaade ved Hjælp af banktekniske Midler, som man har kaldt det, med andre Ord en voldsom Diskonto- og Kreditindskrænkningspolitik, som vel var de eneste banktekniske Midler, der indenfor forholdsvis kort Tid kunde virke, men ogsaa vilde virke uhyre voldsomt og sikkert paa en saadan Maade, at det samfundsmæssigt set ikke kan være forsvarligt at tilraade en saadan Kur.

Fra alle Sider er det da ogsaa erkendt, at en stærk Benyttelse af Diskontoforhøjelse og Kreditindskrænkning fra Bankernes Side vilde kunne forvolde saa uhyre Samfundsulykker, at ingen har ment at kunne tage Ansvaret for at tilraade en saadan Udvikling. Hvad man derimod maatte og burde kunne samles om, var de Bestræbelser, som man ogsaa i andre Lande har set udført, gaaende ud paa at stabilisere Valutaen og altsaa hindre, at den kunde komme ned under en vis Minimumsværdi. I den Henseende fremsatte jeg den 25. September, da Valutaraadet efter nogen Tids Ferie samledes til en ny Serie Møder,